

Bjarni Vestergaard, formaður hjá útróðrarmonnunum, hefur fengið 46 % av toskaveiðuni. Hesa skal hann bíta við teir stórru útróðrarbátarnar og trolararnar á landleidi. Osmund Justinussen, trolaraformaður hefur fengið 30 prosent av toskaveiðuni. Soleiðis hefur lutfallið verið seinastu 10 árin. Mynd: Kalmar

Fiskidagarnir útroknaðir yvir eitt tíggju ára skeið

JUSTINUS LEIVSSON
EIDESGAARD

Seinasta hóadag legði skipanarnevndin fram tilmæli fyri landsstýrið, sum skuldi avloysa verandi lóg um vinnuligan fiskiskap, vanliga nevnd kvotulogin. Skipanarnevndin, sum fyrst varð kallað reguleringsnevndin, hefur arbeitt seinastu mánaðarnar og hon hefur verið mannað við umboðum fyri vinnufelögin, fiskivinnuumsitingina og fiskirannsóknarstovuna.

Reguleringsnevndin varð skipað eftir trýsti frá vinnu seinasta heyst. Samtakið av øllum felögnum, sum umboðaðu flot-

an, höttu seinasta heyst við at leggja flotan, um ikki kvotulogin varð avtikin í stundini. Úrslitið av hesi höttan varð, at ein nevnd varð sett niður at gera eitt uppskot, sum kundi avloysa verandi kvotuskipan. Hendan nevnd er nú liðug við arbeiðið. Nú skal landsstýrið hyggja eftir tilmælinum og evna tað til eitt lóg-aruppskot, sum síðan lögtingið skal avgreiða.

Hövuðsbroytingin er, at nú verður roknað í fiskidøgum í staðin fyri tons. Nevndin hefur roknað seg fram til miðalveiðuevni hjá føroyska flotanum fyri hvønn dagin í árinum og útfra hesum hava skip og bátar fengið tillutað fiski-

dagar.

Nevndin hefur roknað fram til, at góðir 32.000 fiskidagar skulu til at veiða ta nøgd av toski, hýsu og upsa, sum fiskifrøðingar halda verða ráðiligt í 1996. Í tilmælinum stendur millum annað:

Tær fyrstu útrokningarnar vísa, at við verandi fiski-flota og stovni verður heildarveiðan av toski í 1996 um 17. túsund tons, av hýsu um 4 1/2 túsund tons og av upsa 26.000 tons.

Av heildarveiðunu at toski fiska útróðrar- og trolbátarnir 46 prosent, línuskipini 24 prosent og trolararnir 30 prosent. Tilsvartandi töluni fyri hýsu eru ávikavist 57 prosent, 28

prosent og 16 prosent og fyri upsa 31 prosent og 69 prosent.

Fiskideyðatal

Avirkanin, sum fiskiskapurin hefur á hvønn einstakan aldursból í einum fiskastovni, verður fiskifrøðiliga lýst við hugtakið fiskideyðatal. Tað sigur hvussu stóran partur av aldursbólkinum verður dripin av fiskiávið. Í fiskifrøðiligi viðgerð verður to hugtakið veiðutrýst brúkt um miðal fiskideyðatal fyri teir týðningarmestu aldursbólkinar í fiskiskapinum. Veiðutrýstið á ein fiskastovn sipar sostatt til, hvussu stóran part fiskiflotin veidir burturav stovninum.

Tað er ein týðandi partur av stovnsnetingarárbeiðinum at rokna veiðutrýstið. Grundarlagið undir hesum arbeiðinum er aldursbýtið í veiðuni, fiskiveiðuhagtol og tilfar frá kanningum við fiskirannsóknarskipi. Veiðutrýstið einsamalt sigur tí onki benleiðis um, hvussu stóran fiskiflotin er og umvent. Skal veiðutrýstið broytast við tillaging av stódd fiskiflotans og fiskidagatalinum, má sambandið millum veiðutrýstið og flotan lýsast. Á tann hátt ber til at siga, hvørja ávirkan broytingar í fiskiflotanum hava á veiðuna og á fiskastovnin.

Veiðuevni

Tað grundleggjandi í samanknýtingini millum fiskiflotan og veiðutrýstið er, at komið er fram til, hvussu stórt veiðutrýst hvørt fiskifar fremur hvønn

Eftirlitið tað sama við fiskidøgum

– Nú ongan kvotur eru, so skulu vit ikki ansa eftir hvat kemur uppá land og tí kunnu vit nýta orkuna á sjónum, sigur stjórin á Vaktartænastuni, Jóan Karl Høgenesen

JÓSTINUS LEIVSSON EIDESGAARD

Tann maðurin sum kemur at hava høvuðsábygdina av eftirlitinum av fiskidøgnum, sum nú flotin skal nýta í staðin fyri kvotur í tonsum, Jóan Karl Høgenesen, leiðari á Vaktar- og Bjargingartænastuni, er ikki greiður yvir hvussu vaktarhaldið verður í framtíðini.

– Eg havi ikki enn sæð tilmæli, tí er tað eitt sindur torført at úttala seg ítøkiligt. Men eftir sum eg havi frætt, so skal ikki longur vera neyðugt at hava eftirlit við landingunum. Hetta eftirlit tekur ein stóran part av tíðini hjá okkum í dag og eisini av starvsfólki. Verður ikki neyðugt at hava eyguni við landingunum, so minkar okkara arbeiðsbyrða har. Men eg gangi út frá at onkur skal halda skil á hvussu nógvur fiskur verður landaður. Um tað verða vit, ella Hagstovan, tað veit eg ikki, sigur Jóan Karl Høgenesen.

– Vit hava í dag bert áhuga í teimum fyra fiskasløgnum, sum eru kvoteradi, verður fiskurin als ikki kvoteradi, so er ikki vist at vit skulu hava nakað við hann at gera og tí minkar arbeiðsuppgávan á hesum økinum, sigur hann.

– Men vit fáa so aðrar uppgávur í staðin. Onkur skal halda skil á fiskidøgnum. Hetta verður eitt stórt arbeiði. Talan er um nógv skip og hvør einasti fiskidagur skal skrásetast. Hetta skal gerast á okkara skrivstovu. Eg rokni við at um tilmæli hjá skipanarnevndini verður samtykt í lögtinginum, so telja fiskidagarir ymiskt, alt eftir um tú roynir á ytri leiðum ella á grynri vatni. Hetta kemur at økja munandi um fráboðanir, sigur hann.

– Í dag fáa við fráboðanir frá teimum størri skipunum, tá tey byrja túr og tá tey enda túr. Við nýggju skipanini mugu tey eisini boða frá undir túrin, tá tey flyta. Okkara uppgáva verður eisini at halda eftirlit við um tey veruliga eru farin útum, tá tey hava boðað frá. Tí er neyðugt við einari strangari fráboðanarskyldu skulu vit hava fiskidagar, sigur hann

Jóan Karl Høgenesen, stjóri

Roknað verður við, at 26.000 tons av upsa verða veidd í ár. Her er ein uppsabátur á tí lands fullfermdur av upsa. Mynd: Rógvi Johansen

fiskidag ella veiðuevni hjá fiskifarinum. Í hesum sambandi er fiskiflotin býttur uppí átta ymskari skipabólkar. Hjá útróðrarbátum er skilið millum útróðrardagar við línu og útróðrardagar við snellu. Veiðuevni hjá einum miðaskipi er roknað fyri ávikavist tosk, hýsu og upsa. Tilfar er ikki tókt at gera tilsvartandi útrokningar fyri kongafisk.

Veiðuevni eru roknað fyri árin 1985-1994. Tað er tó greitt, at ymiskt veiðuskifti ávirka veiðuevni frá ár til ár. Sum dømi kunnu verða nevnd regluringar av fiskiskapinum ella alternativir fiskimøguleikar. Eru

góðar fiskileiðir stongdar okkurt ár, verða fiskimøguleikarnir skerdir tað árið og veiðuevni sostatt verri. Um skip skifta millum fiskasløg, eftir hvussu prísir og fiskimøguleikarnir eru, verða veiðuevni hvørt einstakt ár eisini ávirkað av hesum. Ymiskt tíðarskeið eru kannað at brúka sum grundarlag at rokna veiðuevni fyri komandi árin. Men tað tóktist ikki sannførandi at nýta eitt ávíst tíðarskeið innan áðurnevnda tíggjuárskeið, heldur enn at nýta alt tíðarskeiðið. Sostatt eru miðalveiðuevni 1985-1994 brúkt sum boð uppá veiðuevni komandi árin.